POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

SOŠKI TEDNIK

Leto III. Štev. 8

Celoletna naročnina . 280 Lir
Polletna „ . 140 „
Posamezna številka . 6 „
Za Jugoslavijo . . . . 2 Din

Gorica, sobota 22. febuarja 1947

Slavna pot Rdeče armade

Devetindvajset let je minilo, odkar je bila ustanovljena slavna Rdeča armada. V nič kaj zavidljivih časih, v letih, ko se je združeni mednarodni imperializem — podprt po notranjih sovražnikih mlade Sovjetske republike — vrgel na pridobitve, ki jih je izvojevalo delovno ljudstvo Rusije v komaj končani Oktobrski revoluciji, je veliki Lenin poklical pod zmagoslavno rdečo zastavo delavce in kmete, da branijo ogroženo domovino. Ta prvi podvig delavskih množic, ki je edinstven v zgodovini človeštva, ker sloni na osnovnih točkah marksizma, dosleden in načrten, je dobil v Rdeči armadi zaščitnika, ki je ob ustanovitvi, kakor tudi v poznejših letih varoval z milijonskimi silami pridobitve delavskih množic pred vsemi imperialisti in notranjimi sovražniki. Borba mlade armade je bila težka in krvava. V triletni nenehni borbi je obranila sovjetsko domovino pred nemškimi zavojevalci, premagala je armade antante in kontrarevolucionarne generale carske vojske in tako osvobodila sovjetsko deželo ter omogočila mirno zgraditev socialistične domovine.

V veliki Domovinski vojni v letih 1941 do 1945 si je Rdeča armada pridobila slavo nepremagljive vojske. Ne le, da je obvarovala sovjetsko domovino, pridobitev Velike oktobrske revolucije, ne le, da je Rdeča armada v domovinski vojni rešila Slovane izpod nemškega jarma, temveč je rešila tudi človeštvo pred mrakom srednjega veka. Vsled tega je postala rodni oče in rodna mati Slovanov, postala je last in največja pridobitev vsega naprednega, svobodoljubnega človeštva.

Rdeča armada je armada demokracije. Kakor je Rdeča armada globoko ljudska vojska tako je tudi naša jugoslovanska armada prežeta z ljudskim duhom, ki je neomajni čuvar domovine in zvesti branilec mirne graditve ljudske bodočnosti. Narodi Jugoslavije so videli v Rdeči armadi, kakor tudi v svoji lastni armadi tisto bratsko vez, ki se je okrepila na bojnih poljanah in uničila največje zlo dvajsetega stoletja — nacifašistično hidro. Borci narodnoosvobodilne vojne so imeli v Rdeči armadi svojega učitelja in voditelja. Vsak uspeh in podvig Rdeče armade je odmeval v srcih borcev narodno - osvobodilne vojne in jim je dajal nove polete za nadaljno borbo proti okupatorju.

Obe armadi, ki sta izšli iz ljudstva, služita ljudstvu s svojo neprestano budnostjo in stalno pripravljenostjo, da se z vsemi silami zavzemata za obrambo ljudskih pravic, za obrambo miru in demokracije.

Slavna zmaga Rdeče armade in pot njenega razvoja sta pokazali smer, po kateri morajo iti vsi zasužnjeni narodi. Tudi primorsko ljudstvo vidi v zmagoslavni Rdeči armadi svojega najzvestejšega zaščitnika, ki ne bo nikoli dovolil, da se bodo teptale naše s krvjo pridobljene pravice. Med milijoni, ki se danes v duhu zgrinjajo okoli generalisima Stalina, velikega voditelja Rdeče armade, je tudi primorsko ljudstvo, ki ne bo nikoli pozabilo svojega velikega odrešitelja. Hvaležnost goriškega ljudstva gre vsem neštetim junakom Moskve in Stalingrada, ki so s svojo srčno krvjo zapečatili prisego, ki so jo dali, da se bodo do zadnjega borili za svobodo in demokracijo vseh slovanskih narodov ter človeštva sploh.

KOD BO PRIBLIŽNO POTEKALA
NOVA MEJA MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

Meja med Italijo in Jugoslavijo bo potekla, kakor sledi: Nova meja se začenja na tromeji med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo izpred zadnje vojne in sledi meji med Jugoslavijo in Italijo iz leta 1938 proti jugu do točke, kjer se sreča z upravno mejo, ki je ločila pokrajini Videm in Gorico. Od te točke dalje poteka po upravni meji med omenjenima pokrajinama do točke, ki je približno pol kilometra severno od vasi, kakor je navedena v prilogi št. 1. Pri tej točki zapusti meja upravno mejo med goriško in videmsko pokrajino in poteka proti vzhodu do točke, ki je približno pol kilometra zapadno od Vrhovelj. Od tam poteka proti zapadu med dolinami Krnice in Kožbanjšška do točke, ki je približno 1 km južno-zapadno od vasi. Še prej pa preseče Reko na mestu, ki je približno poldrug kilometer vzhodno od Idrijce ter pušča na vzhodu cesto iz Kožbane preko Nebla v Dobrovo. Odtod poteka proti jugo-vzhodu ter južno tik ob cesti med kotama 111 in 172, nato južno od ceste Vipolže-Uklanci preko kot 57 in 122 ter seka to cesto približno 100 metrov vzhodno od kote 122 Nato se obrne proti severu v smeri točke ki je 350 metrov južno vzhodno od kote 266. Nato poteka približno pol kilometra severno od Števerjana ter obrne proti vzhodu do Sabotina (kota 610) ter pušča na severu vas Sv. Valentina.

Od Sabotina teče meja proti jugu, prekorači Sočo pri Solkanu, ki ga pušča v Jugoslaviji. Poteka zapadno tik ob železniški progi do točke približno 750 metrov južno od ceste Gorica-Ajševica Nato se loči od železnice in se okrene proti jugozapadu ter pušča na jugoslovenskem ozemlju Št. Peter, na italijanskem ozemlju pa okrevališče in cesto ob njem in prekorači kakih 700 metrov od goriške postaje Sv Marka progo, ki veže bohinjsko železniško progo z železnico iz Zagraja v Krmin. Poteka ob goriškem pokopališču, ki ga pušča na italijanskem ozemlju, nato med državno cesto št. 55 iz Gorice v Trst, ki ostane na italijanskem ozemlju, in križpotjem na koti 54. Pušča na jugoslovanski strani Vrtojbo in Miren in poteka mimo kote 49.

Naj živi nepremagljiva Rdeča armada, armada osvoboditeljica!

Naj živi genialni vojskovodja, vrhovni poveljnik Rdeče armade, generalisim Sovjetske zveze — Stalin!

★

Od tod se nadaljuje proti jugu po Krasu približno en kilometer vzhodno od državne ceste št. 55 ter pušča na vzhodu Opatjeselo na zapadu pa Jamlje Od točke ki je približno 1 km vzhodno od Jamelj, poteka črta po upravni meji med goriško in tržaško pokrajino do točke, ki je približno dva kilometra severno vzhodno od Štivana in pol kilometra severozapadno od kote 208 ki je tromeja med Jugoslavijo, Italijo in STO-jem. Zemljevid, na katerega se nanaša ta opis, je v prilogi št. 1.

Natančno bo začrtala mejo na terenu razmejitvena komisija, sestavljena iz zastopnikov Jugoslavije in Italije za odsek, ki se začenja na tromeji med Avstrijo, Italijo in Jugoslavijo izpred zadnje vojne in konča na točki pri Štivanu in Medji vasi, kjer je tromeja med Jugoslavijo, Italijo in Tržaškim svobodnim ozemljem (za Tržaško svobodno ozemlje pa bodo pri komisiji tudi njegovi zastopniki, ki bodo soodločali pri dokončnem začrtanju meje za odsek od Jadrana do tromeje — od tromeje pa vse do Novigrada v Istri). Ta komisija bo pričela poslovati, čim bo pogodba uveljavljena. Svoje delo mora dovršiti najkasneje v teku šestih mesecev. Vsa vprašanja, glede katerih ne bi prišlo do sporazuma v komisiji, bodo predložena poslanikom štirih velesil, ki bodo postopali v smislu pogojev, predvidenih v tem členu o delu razmejitvenih komisij in ki bodo definitivno sklepali po metodah, ki si jih bodo določili, če bo treba, tudi z imenovanjem posebne nepristranske komisije. Stroške obeh razmejitvenih komisij bodo poravnale za vsako do polovice zainteresirane vlade.

V svrho natančne določitve meja na terenu bo pristojna komisija pooblaščena oddaljiti se do 500 m od črte, kakor je zgoraj opisana, tako da se bo meja prilagodila lokalnim zemljepisnim in gospodarskim okoliščinam, toda pod pogojem, da nobena naselbina ali vas z več kakor 500 prebivalci in nobena cesta ali železniška proga ter nobena važnejša vodna ali električna napeljava ne bo prešla pod drugo suverenost, kakor je določeno v pogodbi.

NE BOMO KLONILI — ŽE SMO NA DELU ZA NOVE PODVIGE

Nemogoča in v vsakem oziru absurdna meja nujno zahteva nadomestilo, da bo Goriška vsaj v okolišu Gorice dobila novo gospodarsko, kulturno in politično središče. Nobenega dvoma ni, da bo nova Gorica, ki bo nastala v predmestju tik za razmejitveno črto in bo imela nov predor pod Kostanjevico, služila vsem naravnim dotokom, ki jo vežejo z Brdami, Soško dolino, Vipavsko in delom Krasa. V petletki bo zvezna država Jugoslavija dala vso materialno in moralno pomoč, tako da se bo novo središče kmalu izgradilo in pripomoglo do nemotenega gospodarskega, kulturnega in političnega razvoja naše Goriške. Čeravno bodo v prvem letu razne težkoče, vendar bodo naše oblasti napravile vse, da ne bo naše gospodarsko in posebno trgovsko življenje trpelo in da se bodo izravnali vsi nedostatki, da se bo izmenjava blaga, kakor sadja, lesnih izdelkov in drugo vršilo kar najbolje v korist prizadetim krajem, ki so bili nasilno odtrgani od stare in vedno naše Gorice. V ta namen se že pripravljajo načrti in strokovnjaki so že na delu, da se bo to čimprej izvedlo.

Bratska Sovjetska zveza nam je lep primer, kaj vse zmore ljudska oblast in volja ljudstva, ko gre za življenjska vprašanja ljudstva samega. Tudi goriško ljudstvo bo šlo po tej poti in bo sodelovalo pri tem velikem delu za srečno in lepšo bodočnost primorskega ljudstva.

Meje in gospodarske določbe Tržaškega svobodnega ozemlja

(KRATEK IZVLEČEK)

Pred tednom dni so bile objavljene listine mednarodnega pravnega značaja, ki urejajo položaj in ustroj Tržaškega svobodnega ozemlja (STO).

Nove meje STO so začrtane v bistvenih potezah na ameriških vojaških zemljevidih. Določbe obsegajo tri člene. Prvi obeležuje nove meje med STO-jem in Italijo, drugi meje med STO-jem in Jugoslavijo, tretji pa se nanaša na razmejitveno komisijo, ki bo na terenu zakoličila mejo STO-ja.

Poseben člen govori o pravnem položaju STO-ja. Ustanovi se STO, katerega obseg je omejen z Jadranskim morjem in mejami, kakor jih določa pogodba. Ko se pogodba uveljavi, preneha suverenost Italije na področju STO. STO bo upravljan po določbah stalnega statuta. STO bo prejel brez plačila italijansko državno ali poldržavno imovino, kolikor je je na njegovem ozemlju. Kakršnakoli prodaja italijanske državne ali poldržavne imovine, ki bi se izvršila po 8. septembru 1943, se bo smatrala za neveljavno. Italija je dolžna izročiti STO-ju vse arhive in dokumente, ki se nanašajo na STO; po drugi strani bo STO izročil Jugoslaviji vse one dokumente, ki se nanašajo na ozemlje, ki je na podlagi mirovne pogodbe pripadlo Jugoslaviji.

Nadalje je Italija dolžna plačati civilnim in vojaškim upokojencem pokojnine, do katerih so imele pravico osebe na dan uveljavljenja te pogodbe. Imovina, pravice in interesi italijanskih državljanov, ki imajo svojo rezidenco v STO-ju po 10. juniju 1940 in onih oseb, ki bodo optirale za italijansko državljanstvo na podlagi odločb STO-jevega statuta, bodo za dobo treh let po uveljavljenju te pogodbe spoštovali v enaki meri, kakor imovino državljanov STO-ja pod pogojem, da so bili pridobljeni na zakonit način. Osebe, ki bodo optirale za italijansko državljanstvo in se nastanile v Italiji bodo lahko odnesle s seboj svojo imovino, če dokažejo, da je bila ista pridobljena na zakonit način. Italija bo morala tudi povrniti imovino, ki je bila nezakonito odnešena s STO-ja po 3. sept. 1943 v Italijo.

Sledijo jamstva, ki se nanašajo na preskrbo severozapadne Istre znotraj meja STO-ja z vodo ter električnega toka STO-ju v razmerah, ki so bile ustvarjene po novih mejah med Italijo, Jugoslavijo in STO-jem. V pogodbi se določajo olajšave lokalnega prometa med STO-jem in Jugoslavijo ter med STO-jem in Italijo.

Stalni statut Svobodnega ozemlja

Varnostni svet organizacije Združenih narodov jamči, da bodo posamezne točke statuta spoštovane, da bodo zaščitene človečanske pravice, in da se bo vzdrževal red in varnost na svobodnem ozemlju.

Svobodno ozemlje bo demobilizirano in proglašeno za nevtralno. Nobena oborožena sila ne bo smela stopiti na svobodno ozemlje, razen če prejme za to navodila od Varnostnega sveta. Prepovedane so vojaške formacije, vaje in delovanje. Vlada Svobodnega ozemlja se ne bo mogla pogajati in ne sklepati vojaških pogodb z nobeno državo. Zajamčene so vse človečanske pravice in osnovne svoboščine. Državljani Svobodnega ozemlja bodo ohranili državljanske in politične pravice. Državljani Svobodnega ozemlja bodo postali vsi italijanski državljani, ki so dne 10. junija 1940 imeli stalno bivališče na področju Svobodnega ozemlja, enako tudi njihovi otroci, rojeni po tem dnevu. S tem, da postanejo državljani Svobodnega ozemlja, bodo izgubili italijansko državljanstvo. Uradna jezika sta italijanščina in slovenščina.

Vlado Svobodnega ozemlja sestavljajo guverner, vladni svet,

ljudska skupščina, izvoljena od ljudstva, in sodna oblast. Vlada bo sestavljena na podlagi demokratičnih načel: sestavila jo bo ustavodajna skupščina z dvetretjinsko večino. Guvernerja bo imenoval Varnostni svet po predhodnem posvetovanju z Jugoslavijo in Italijo.

Nadaljne določbe se pečajo podrobneje o sodni oblasti, imenovanju sodnikov, odgovornosti guvernerja pred Varnostnim svetom, o guvernerjevih pravicah i. t. d.

POLITIČNI PREGLED

Ravnokar podpisane pogodbe ustvarjajo predpogoje za varnost v Evropi

Komentar „Izvestij“

Moskovska »Izvestija« pišejo povodom podpisa mirovnih pogodb z nekdanjimi sateliti Nemčije naslednje:

Mirovne pogodbe so pripravljali nad eno leto. Imperialistični krogi so skušali izkoristiti mirovne pogodbe za orožje svoje egoistične politike, kot sredstvo za zavarovanje svojega odločilnega gospodarskega vpliva v premaganih deželah Evrope, Dejansko so skušali vzpostaviti v Evropi predvojno stanje, ko so majhne države bile drobiž v igri imperialističnih interesov.

Za stališče borcev za demokratični mir so bili odločilni interesi borbe za trajen mir in varnost vseh narodov. Sovjetsko državo, katere narodi so pretrpeli strahotne preizkušnje vojne in največ žrtvovali v tej vojni, kljub temu niso vodila maščevalna čuvstva do poraženih. Sovjetska zveza, prepričana, da napadalec ne sme uiti brez kazni, je istočasno načunala na to, da so nekdanji zavezniki Nemčije v zaključni fazi vojne stopili na novo pot in v nekaterih primerih nemalo pomagali zavezniškim državam pri dokončni likvidaciji nemškega napadalca.

Ravno načela mirovnih pogodb, ki so jih zagovarjali borci za demokratični mir, so bila v nasprotju z načrti tistih mednarodnih krogov, ki so šli v nasprotno politično smer. Predstavniki Velike Britanije in ZDA so se na Pariški mirovni konferenci in na zasedanjih sveta zunanjih ministrov trudili, da bi okrenili kolo zgodovine k versailleski dobi, ko se zmagovite sile niso oziale na voljo in stremljenja narodov ter zanemarjale interese mednarodnega sodelovanja.

Predstavniki Velike Britanije in ZDA se niso toliko trudili zato, da bi ustvarili temelje resničnemu demokratičnemu miru, kot za to, da v mirovnih pogodbah določijo posebne privilegije in sebične interese gospodarsko močnih skupin v njihovih deželah. Zahtevali so, da se v mirovne pogodbe vnesejo taki zasužnjevalni gspodarski pogoji, ki bi ovirali razvoj premaganih dežel v neodvisno demokratično smer. Poskus so naredili pod geslom »enakih možnsti«, da bi podredili gospodarstvo teh dežel gospostvu dolarja in funta šterlinga, spravili te dežele v odvisnost od tujega kapitala. Kljub temu, da mirovne pogodbe z nekdanjimi sateliti Nemčije v svoji dokončni obliki ne upoštevajo v polni meri interesov vseh zavezniških dežel, ki so trpele zaradi napada, se v celoti vendar skladajo s pogoji demokratičnega miru in varnosti v Evropi.

—:—

Sedaj bi bilo primerno opomniti, da je uspešna izgradnja povojnega miru mogoča samo z mednarodnim sodelovanjem na osnovi načela enakopravnosti velikih in malih sil, na načelu medsebojnega spoštovanja in razumevanja interesov drug drugega. Sovjetska zveza je vedno branila in brani načela odkritega sodelovanja narodov. Sovjetska zunanja politika je dosegla veliko zmago v borbi za organizacijo temeljev miru in varnosti v Evropi.

Sovjetska zveza je podprla jugoslovanske zahteve na seji Sveta namestnikov za zunanje zadeve v Londonu

Na seji namestnikov v Londonu se je zastopnik vlade Zveze sovjetskih socialističnih republik Gušev pečal tudi z avstrijskim vprašanjem. Ob tej priliki je odločno podprl jugoslovanske teritorialne zahteve do Avstrije (Koroška.) Pristavil je, da jih smatra vlada Sovjetske zveze za popolnoma pravične. Svojo argumentacijo v prid Jugoslavije je oprl 1) na jugoslovanski delež v vojni, 2) na bistvo jugoslovanskih zahtev, 3) na delež Avstrije v vojni in 4) na avstrijsko stališče do Jugoslavije. Ko je govoril o doprinosu Jugoslavije v vojni, je najprej podčrtal, da je bila med vojno gospodarsko uničena. Izgubila je več kot 10% svojega prebivalstva. S tem je ogromno pripomogla k osvoboditvi drugih okupiranih dežel in seveda tudi Avstrije.

Kar se tiče nemškega napada na Jugoslavijo — je nadalje izjavil Gušev — je treba imeti pred očmi, da je ta napad izhajal z avstrijskega ozemlja in tudi odstotek avstrijskih oddelkov v nemški armadi, ki je napadla Jugoslavijo, je zelo visok. Do zadnjega je Avstrija izvrševala svojo staro nalogo germanizacije južnih Slovanov. In tudi število Avstrijcev med vojnimi zločinci ni nikakor majhno. Koroški Slovenci (slovenski državljani Avstrije) pa so se borili skupno z jugoslovansko narodno osvobodilno vojsk.

Leta 1920 je bilo po dokumentih o plebiscitu, ki jih je predložila avstrijska delegacija, na področju, kjer se je plebiscit izvršil, 62.000 Slovencev. Danes pa govore Avstrijci, da je na vsem Koroškem 26.000 Slovencev. Kako naj si razlagamo to razliko med obema številkama, ki je nastala v 20 letih, če ne s potvorbo ali pa z nasilno germanizacijo?

—:—

Predstavnik Zveze sovjetskih socialističnih republik Gusev je nato rekel, da zahteva Jugoslavija del Koroške, naseljen po Slovencih, na katerem živi po jugoslovanskih dokumentih več kot 100.000 Slovencev. Sovjetska delegacija smatra, je še rekel Gusev, da bi bilo potrebno, da bi namestniki ministrov imenovali posebno podkomisijo, ki bo imela posebno nalogo, da pazljivo prouči gradivo, ki sta ga predložili glede tega vprašanja obe delegaciji — jugoslovanska in avstrijska.

Korošci dr. Vilfanu

Kmečka zveza za slovensko Koroško je poslala voditelju jugoslovanske delegacije dr. Vilfanu v London naslednjo brzojavko:

V imenu slovenskega kmečkega prebivalstva okrožja Celovec se vam predstavniki Kmečke zveze za Slovensko Koroško, zbrani na seji v Celovcu, najtopleje zahvaljujemo za odločne govore, v katerih ste podali stališče FLRJ glede upravičenih teritorialnih zahtev nasproti Avstriji. Vaši govori so bili najmočnejši udarec tukajšnjim reakcionarnim krogom. Ta udarec nameravajo odbiti s še večjimi izmikanji, zaslepljevanji in lažmi. Obljubljamo, da bo Slovenska Koroška podprla stališče Jugoslavije z brezštevilnimi argumenti in dokumenti o podjarmljevanjih in preganjanjih, ki so se izvajala desetletja in ki se izvajajo tudi sedaj ter so dosegla svoj vrhunec pod oblastjo nemškega fašizma.

Nikakor nočemo trpeti, da bi o naši usodi odločali tujci. Slovenske meje so izpisali najboljši slovenski sinovi s svojo krvjo. Tamkaj, kjer so naše žrtve, je tudi naša meja.

Vprašanje Španije

Minulo je osem let, odkar je prišel v Španiji na krmilo Francov fašistični režim — seveda s pomočjo Hitlerja in Mussolinija ter politike »nevmešavanja« in sedaj se nahaja ta država v krčeviti krizi bodisi na gospodarskem kot na političnem polju. Španско ljudstvo niti za trenutek ni prenehalo in ne preneha s svojo borbo proti frankističnemu režimu. Partizansko gibanje je zajelo vso deželo. Na mesto enega padlega republikanca stopi deset novih republikanskih borcev. In sklep Generalne skupščine organizacije združenih narodov, ki priporoča vsem državam, članicam organizacije združenih narodov, naj odpokličejo svoje poslanike iz Španije, sicer ni odločilni ukrep, vendar pa pomeni korak, ki pospešuje osvoboditev španskega ljudstva izpod fašističnega jarma.

Poznavalci položaja v Španiji vedo povedati, da bo tam prišlo v doglednem času do spremembe političnega položaja.

—:—

Zadnji čas je bila spremenjena tudi sestava republikanske vlade, ki ji je do sedaj načelovai Giral. Predsednik države (ki se sedaj nahaja skupno z republikansko vlado v inozemstvu) pa je Barrio. Do spremembe v španski republikanski vladi je prišlo zaradi desničarskega socialista Prieta, ki je hotel sodelovati s španskimi monarhisti. V takem slučaju bi ne mogli več biti komunist. v vladi. Zato pa ni prodrl Prieto s svojimi predlogi in novo republikansko vlado je sestavil socialist Llopis, ki pripada struji, ki je nasprotna Prietu. Tako je v novi vladi tudi komunist Uribe. Moč levice je ostala nespremenjena.

V diplomatičnih krogih so mnenja, da bo Llopisu uspelo staniti vse sile v Španiji, ki so proti Francu. Pričakujejo tudi, da se bo v kratkem času nudila španskemu ljudstvu prilika plebiscita, potom katerega si bo izbralo svojo državno obliko — republiko ali monarhijo.

Goriška mladina se pripravlja

za gradnjo Mladinske proge

Iz vseh krajev Jugoslavije se oglaša mladina, ki želi sodelovati pri gradnji nove mladinske proge Šamac - Sarajevo. Iz Bosne in Hercegovine bo došlo 45.000 mladincev, kar pomeni da bo odšel skoro vsak peti mladinec. Razni okrajni odbori pripravljajo vso potrebno opremo, športne potrebščine, knjige, itd.

Tudi mladina goriškega okrožja se živo zanima za nvoo progo Šamac - Sarajevo in ne mine dan, da ne bi prejelo vodstvo mladine po več povpraševanj o pogojih in odhodu brigade. Kakor smo zvedeli, bo Goriška poslala na progo 1000 mladincev in mladink. Delovna brigada bo popolnoma opremljena z vsem potrebnim, tako da bo neodvisna. Dnevi od 16. do 25. prihodnjega meseca so posvečeni mladinski brigadi. V tem času bodo sledile razne prireditve, katerih čisti dobiček bo šel v fond novo ustanovljene delovne brigade. Razni okraji bodo imeli svoj brezalkoholni dan. Vse kar se bo ta dan prihranilo, bo šlo v prid mladih prostovoljcev dela.

Predpriprave so v polnem teku. Nekaj mladincev je že odšlo na kulturni tečaj, drugi so odšli na fizkulturni tečaj, zopet druge skupine so bile poslane na traktorski tečaj. Izpopolnujejo se tudi v minerskem delu, tako da bo delovna brigada dobila že pripravljen strokovni kader.

Kakor na vseh področjih dela, bo skušala goriška mladina tudi na progi Šamac - Sarajevo dostojno predstavljati našo Goriško. Mi bomo to delovno mladino materialno in moralno podprli. Nadejamo se, da bo vsakdo izmed nas razumel važnost in pomen te gradnje in po svojih močeh pripomogel, da se bo vse tako izvršilo, kakor je v načrtu izdelalo vodstvo goriške mladine.

Kratke vesti iz Češkoslovaške

Ob stoletnici rojstva pomembnega slovaškega pisatelja in političnega buditelja Svetozarja Hurbana Vajanskega je slovaški umetniški in znanstveni svet predložil Slovaškemu narodnemu svetu, da bi bil v Turčanskem Svetem Martinu, v hiši, kjer je S. H. Vajanski preživel velik del svojega življenja, postavljen muzej, v katerem se bodo zbirali vsi spomini na življenje in delo pisatelja Vajanskega Novi muzej naj bi s tem postal eno izmed žarišč slovaške kulture.

—:—

Od meseca maja 1945 do konca decembra 1946 so prepeljale češkoslovaške državne železnice v 2073 posebnih vlakih 1,276.878 oseb. Od teh je bilo 32.822 Jugoslovanov.

—:—

Znani slovenski zgodovinar profesor Dr. Milko Kos bo v času svojega bivanja v Pragi imel več predavanj na Karlovi univerzi v slovenskem jeziku.

—:—

Knjiga Julija Fučika »Reportaža napisana pod vešali«, ki je izšla že v več evropskih jezikih, je v teh dneh izšla tudi v norveškem prevodu. Knjigo je prevedel znani norveški slavist Dr. Olaf Rytter. Norveška kritika je zelo pohvalno sprejela posmrtno delo češkega novinarja Fučika. Roman Karla Čapka »Hordubal«, ki je pravkar izšel v francoščini v prevodu Leona Hirscha v založništvu Seghers, je vsa francoska kritika sprejela zelo simpatično. V Parizu je izšel tudi prevod Čapkove knjige »Dašenka ali pa življenje ščeneta«, knjigo sta preložila Anna in Jacques Arnaudies. V kratkem bo izšla znana igra Karla Čapka »Mati«, kakor tudi knjiga predsednika republike dr. E. Beneša »Pot demokracije«.

—:—

Mednarodna novinarska organizacija, ki je imela svoj prvi povojni kongres v Kopenhagnu, bo priredila svoj letošnji kongres v Pragi od 3. do 7. junija.

—:—

V različnih češkoslovaških tovarnah, predvsem v nacionaliziranih podjetjih težke industrije, dela 3000 jugoslovanskih vajencev, ki so si s svojo izredno delovno moralo in politično zavednostjo pridobili vso ljubezen svojih čeških tovarišev.

Naša žena

in socialno skrbstvo

Kdo razume revnega človeka, kdo ume, kaj se pravi biti lačen, zapuščen preziran in podcenjevan? Kdo ve kaj se pravi živeti od milodarov ljudi, ki sami še nikoli niso tega občutili? Kako grenak je občutek človeka, ki je odvisen od dobrote ljudi in se mora klanjati, prositi in se zahvaljevati tistim, ki mu s ponosom dajejo, kar ni njihovega, kar so mu na kup spravili v potu svojega obraza in s krvavimi žulji ljudje - trpini. Po tiste svoje groše naj gre ponovno izčrpan, izmozgan človek z upognjenim hrbtom. Da, to se ponavlja dan za dnevom in nihče se ne zmeni za življenje tega trpina, ki ni njegova krivda, da se je rodil siromak, in ki se ne zavedla, da ni zasluga bogatina, da se gosti in uživa vse sladkosti življenja.

Da so žene tiste, ki poznajo bedo najbolj, ni treba dokazovati. Posebno so se pokazale v pomoči, ki jo nudijo našim otrokom - sirotam, ki so v teku letošnjega leta napravile preko svoje organizacije nad 300 parov copatk, nešteto obleke in perila, zbrale nad 400.000 lir in še mnogo drugega materiala.

Priznanje gre Vam, naše žene! Našim malčkom ste pripomogle do raznih prijetnosti in veselja. Prepričani smo, da če bi videle radost na obrazih otrok, bi Vam ne bilo žal opravljenega truda in dela in bi videle v tem svoje plačilo.

Velike so naloge pred nami, ki jih bomo morale skupno izvesti v letu 1947., zakaj pri izvajanju pomoči najrevnejšim smo navezani na lastne sile. Kot ena izmed najbolj važnih nalog je zaščita, preskrba in vzgoja otrok. Zato se v ta namen preureja stari grad v Kojskem, kjer bo nudil nov dom, zavetje in kruha najrevnejšim. V prepričanju, da bodo Vaša srca in roke odprte vsak čas, gremo smelo v bodočnost in se ne bojimo težkih nalog. Pri vsakem prispevku, ki ga daste naj velja geslo: »Kdor ljudstvu da, sebi da. Kdor pravočasno da, dvakrat da!«

Teroristični izpadi v Gorici

Že vse dni okrog 10. februarja in pozneje smo bili priča novim terorističnim akcijam, ki so jih podvzeli italijanski šovinisti in razgrajači napram posameznim osebam in ustanovam.

Nešteto bomb je bilo postavljenih pred zasebna stanovanja znanih antifašistov. Razbijanje šip in napisnih tablic je na dnevnem redu. Anonimna pisma, ki bi hotela ustrahovati mirno slovensko prebivalstvo, gredo že v stotine.

V četrtek, v zgodnjih jutranjih urah, je silna eksplozija demolirala Koničevo gostilno na Ratutu. K sreči ni bilo človeških žrtev, pač pa je bila lastnici napravljena ogromna škoda, ki se ceni na okrog 500.000 lir.

Teroristi in »nadebudna« šovinistična mladina, ki ne manjka nikoli, ko gre za napade na antifašiste in Slovence, pa je na napačni poti. S terorjem ne bo zlomila naše trdne volje; zločini, ki jih uprizarjajo, bodo padli na storilce nazaj in jih bodo prej ali slej pokopali. Vsi pošteni, trezno misleči goriški demokrati pa ostro obsojajo ta teroristična dejanja, ki samo netijo in večajo sovraštvo med narodoma, ki prebivajo na tem ozemlju.

Če bi se civilna in vojaška policija, ki ji je zaupana skrb za varnost in red v mestu, nekoliko bolj živo zanimala za gotove elemente, ki pohajajo po goriških ulicah in posedajo po znanih kavarnah, bi podobna teroristična dejanja kmalu končala.

Gorica

Žene iz Firenc pozdravljajo goriške antifašiske

Zveza italijanskih žen v Firencah je poslala v odgovor na poslane pozdrave toplo in prisrčno zahvalo, kjer izraža čustva vseh članic italijanske zveze žena ter poudarja odločno voljo do sodelovanja z vsemi demokratičnimi ženami za okrepitev demokracije.

Iz Rožne doline

Obnova

Naš članek je vendar nekaj pomagal. Sedaj so začeli z gradnjo hlevov, da bo lahko tudi naša živina imela primerne prostore. Poljsko orodje bo pod streho; obnovljene hiše s hlevi in shrambami bodo zopet sprejele pod domači krov vse razkropljene domačine. Saj si vsak želi prej ko mogoče priti zopet do svojega doma, da bo v miru in zadovoljstvu živel in opravljal svoja vsakdanja dela. Že stari pregovor pravi: Stara cesta je najboljša, zato ne išči nove, ker ne veš kakšna je. Ne moremo razumeti nekaterih posameznikov, ki silijo v mrzlo tujino in iščejo zlato tam, kjer ga ni. Mostove podirajo za seboj in se ne zavedajo zlatih besed: Ljubo doma, kdor ga ima.

Pa še nekaj nam leži pri srcu. Vprašali bi občinsko upravo, zakaj ni ulične razsvetljave po Rožni dolini? Posebno bi jih opozorili na cesto, ki pelje od Rdeče hiše do Liskurja. Do leta 1943 smo imeli razsvetljavo, potem pa nič več. Sedaj ko stopamo v dobo miru in ko pošteno odrajtujemo svoj davek občini, bi bil že skrajni čas, da se tudi to vprašanje uredi.

Miren pri Gorici

Prosvetno društvo iz Mirna je v okviru tromesečnega tekmovanja nudilo svojim članom in vaščanom že dva kulturna večera v času dveh tednov. V prvem literarnem večeru je predavatelj poljudno orisal kmečke upore, posebno tolminske in jih prikazal kot predhodnike osvobodilne borbe. V drugem večeru pa je bila proslava Prešerna. Predavatelj je podal njegov življenjepis in podčrtal pomen njegovega dela za lepoto našega jezika in prikazal Prešerna kot idejnega predhodnika narodno osvobodilne borbe. Moški sekstet je zapel pesmi »Zdravica« in »Luna sije«. Zelo lepo, naravnost umetniško je bila podana recitacija »Od železne ceste«, ki sta jo predvajala tovariš in tovarišica od prosv. društva iz Rupe. Študentje iz Mirna, ki so tudi člani domačega prosv. društva so recitirali razna pesnikova dela. Proslave se je udeležilo okoli 300 ljudi.

Iz mirenskega okraja

Ljudstvo slavi Prešerna

Vse vasi našega okraja so se oddolžile spominu našega velikega pesnika. Pri proslavah je v prvi vrsti sodelovalo napredno učiteljstvo, ki je podalo življenjepis Prešerna in njegovo borbo za slovensko kulturo.

Povsod so bili podani več ali manj pestri programi z deklamacijami pesnikovih pesmi, petja in alegoričnimi slikami. Ljudstvo je globoko doumelo pomen teh proslav ter je samo sodelovalo. Ob tej priliki so se razne vasi spomnile Dijaške matice. Naj omenimo samo nekatere: Orehovlje je darovalo 1400 lir, Prvačina 988 in Gradišče 450 lir.

Višnjevik

Krajevni NOO se zahvaljuje novoporočencema Hermini Erzetičevi in Karlu Sirku ter ostalim svatom za dar 1750 lir. ki so jih zbrali na svatbi v prid novoizvoljenemu odboru.

Kanal

V Ajbi se je utrgal plaz

Pred dnevi se je utrgala v bližnji vasi Ajba velika skala ter zajezila pot in potok, ki teče tam mimo. Posebno občuti to vremensko katastrofo mlinar Peternel, ki je zaskrbljen zaradi mlina in hiše. Veliki nalivi in sneg, ki je ponovno zapadel, zbujajo resno nevarnost. Da se ta plaz odstrani bo potrebno obilo dela. Posebno hudo so prizadete vasi Ajba, Potravno in Ročinj. Dobri ljudje okoliških vasi bodo priskočili tamkajšnjim vaščanom na pomoč in imamo upanje, da se bo združenim močem posrečilo, da bodo vzpostavili promet.

Volče na Kobariškem

Mladina iz Volč je na svojem zadnjem sestanku, dne 12. t. m., obravnavala razna važna vprašanja, med katerimi eno najvažnejših in sicer kako bo čimbolj podprla gradnjo nove mladinske proge Šamac - Sarajevo. Prva na Kobariškem se je za to važno vprašanje zavzela volčanska mladina. Za prvo goriško brigado, ki bo odšla na gradnjo proge, sta se javila dva mladinca, ostala mladina pa je sklenila, da bo za brigado zbrala 3000 lir.

Sedlo na Kobariškem

Tekmujemo

Kljub neugodnim vremenskim razmeram smo vendar živahno na delu. Kot uvod v tekmovanje smo postavili na vasi 21 m visok drog za zastavo, ki je večji in močnejši od prejšnjega. Začeli smo z nabiralno akcijo ter smo takoj prve dni nabrali 1875 lir. Prostovoljnih delovnih ur za popravljanje poti, kidanje snega, postavljanje vaškega droga ter popravljanje dvorane za kulturno in prosvetno delo je bilo 340. Delalo je 58 moških, 30 pionirjev in 4 mladinke. Ko so postavili drog, so se zbrali vaščani ter prepevali borbene in narodne pesmi.

Vrsno

Na proslavo 98 letnice smrti našega genija Franca Prešerna se je v prosvetni dvorani zbralo mnogo ljudi, zlasti mladine. Pionirka je ob otvoritvi recitirala »Zdravico«, nato je tov. učiteljica spregovorila o pesnikovem življenju. Sledile so recitacije »Krst pri Savici«, »Slovo od mladosti« in »Vrba«. Ob koncu so vsi vaščani zapeli »Hej Slovani« in še nekaj narodnih in borbenih pesmi.

Žaga na Bovškem

Že 9. t. m. je civilna policija iz Kobarida iskala tov. Srečka Žagarja, demobiliziranega borca JA iz Žage št. 152. Ker njega niso dobili, so policisti aretirali očeta Albina in Cirila Žagarja. Slednjega so tako pretepli, da je padel na tla. Oba tovariša so odpeljali v Kobarid in, kot pripovedujejo, ju še med potjo brcali. Šele drugega dne so ju izpustili. Zakaj sta bila tovariša aretirana, se prav za prav niti ne ve.

Dne 12. t. m. popoldne je zopet kobariška policija iskala demobiliziranega tovariša Srečka Žagarja in se je zelo razburila, ko ga ni našla doma. Ob priliki tega obiska so policisti odnesli pisalni stroj, ki so ga slučajno videli na mizi, ne da bi pustili nikakega potrdila. Stroj je osebna last Albina Žagarja, zato je postopanje civilnih policistov navadna tatvina, ki bi kvečjemu spadala v fašistično dobo. Nad tem se tamkajšnje ljudstvo upravičeno zgraža.

V znamenju bratskega sodelovanja

Italijanski delavci, ki so zaposleni pri obnovi naše vasi, se udejstvujejo tudi na kulturnem polju. Prijetno so nas iznenadili 3. t. m., ko so nastopili na odru in podali veseloigro, ki je izpadla prav dobro. Dovršeno je prvačil tov. Dante Sinicco. Ob tej priliki se je ponovno izkazala želja po čim tesnejši povezavi in utrditvi slovensko - italijanskega bratstva. Hvalevredno beležimo, da so izkupiček prireditve darovali mladinski organizaciji.

Tekmovanje

Čeravno pritiska hud mraz, se je vendar pred tednom zbralo preko 60 ljudi z godbo in petjem ter odšlo v bližnji gozd. Napravili so 300 delovnih ur. Pripravili so okrog 15 kub. metrov drvi, ki so jih razdelili družinam padlih borcev in drugim potrebnim vaščanom.

Srpenica

Proslava našega velikega pesnika

Preteklo nedeljo so se zbrali domačini, da prisostvujejo proslavi našega velikega Prešerna. Pevski zbor je otvoril proslavo z njegovo »Luna sije«, nakar je podala domača učiteljica življenjepis pesnika. Sledila je kopica dobro izvedenih deklamacij. Za zaključek je vsa zbrana množica zapela himno »Hej Slovani«.

Tretja obletnica

uničenja slovenskega Rihemberka

15. februarja 1944 so nacifašistični okupatorji uničili veliko slovensko vas Rihemberk. Do temelja so jo porušili, oropali vaščane in jih odpeljali v nemško suženjstvo. Nemški barbari so tistega dne aretirali preko 600 naših ljudi. Žrtev nemških barbarov ni bil samo Rihemberk, ampak tudi Komen. Področje med Rihemberkom in Komnom je bilo za nacifašiste in njihove satelite eno najbolj nevarnih prehodov, kajti tam je gospodarila partizanska puška, tam so bile uničene kolone in kolone do zoba oboroženih okupatorjevih vojakov, tam so ležale blinde in tanki, tam je bilo pokopališče kamionov in avtomobilov, tam je bilo pokopališče sovražnih vojakov. Podli sovražnik se je za svoje poraze, ki jih je doživljal na tem področju maščeval nad nedolžnim civilnim prebivalstvom Rihemberka in Komna. Zato je 15. februarja 1944 opustošil imenovana kraja in ljudstvo pregnal v nemško suženjstvo. Na rihemberškem gradu si je postavil močno postojanko misleč, da bo s tem obvladal to področje. Toda zločini v Rihemberku in Komnu so delovali nasprotno, vžgali so še večjo mržnjo in še večje junaštvo partizanskim borcem v svobodnih gozdovih. Tudi trdnjava rihemberškega gradu je padla v roke naših borcev po težkih bojih in žrtvah. Ljudstvo je zmagalo in kakor je padla rihemberška trdnjava tako je bil premagan tudi nemški vojaški stroj. Zasijala je svoboda tudi Rihemberčanom, ki so ogromno žrtvovali in imajo velik delež pri osvoboditvi Slovenskega Primorja.

Vsako leto se domačini in bližnja okolica s tugo spominja usodnega dne 15. februarja in priredi na obletnico žalno proslavo. Tako je bila tudi letos sveta maša zadušnica za padle v veliki domovinski vojni. Ob 10. uri predpoldne pa je bila druga slovesna maša s primernim govorom g. kaplana.

Zvečer je bila kulturna proslava, na kateri so sodelovale vse vaške organizacije in okoliški pevski zbori. V spominskem govoru je govornik v jedrnatih besedah orisal preteklo borbo in politični položaj takratne dobe. Preživeli tega velikega zločina so povedali o grozotah, ki so se dogajale tiste dni, nakar so nastopili pevski zbori s pesmjo »Žrtvam« in »Pozdravljena domovina«. Sledile so recitacije, ki so se nanašale največ na zgodovino Rihemberka in njegovega gradu. Izvedena je bila tudi ruska drama dvodejanka »Katjuša«.

Program kulturno prosvetnega dela je bil bogat in pester.

Rihemberčani hodijo kljub težavam in zaprekam po poti, za katero so mnogo žrtvovali, ker

Cene našega tednika

Posamezni izvod „Soškega tednika“ stane 6 lir, 4 jugolire, 2 din.
Četrtletna naročnina 70 lir;
polletna . . . . . 140 lir;
letna . . . . . 280 lir.

Obrtno strojarstvo
Gorica, trg N. Tommaseo, 7 (Placuta)
STROJI
telečje, kozje in ovčje kože
vseh vrst za posamezne naročnike.
BARVA
nadplate in torbice v vseh barvah.
IZDELUJE
vse usnjene predmete.
Obiščite nas!

MAGAJNA BOGOMIR

KAKO JE UMIRAL GAUSIT

Arnavt Ibro Gausit se je poslavljal od svoje mlade osemnajstletne, v drugem mesecu nosečе žene Anife. Da bi Anifa ne bila žalostna, se je široko smejal. Anifa se mu je vrgla v naročje. Dvignil jo je in zakrožil krog sebe. »Nisem se bal volkov, ne roparjev. Zakaj bi se bal ločitve, ki bo trajala komaj leto in pol. Čuvaj ovce v planini in moli k Alahu, da bo krepko dete, ki ga boš rodila«.

Anifa pa ni prenehala jokati in Gausit se je razsrdil: »Alah nam je določil usodo in mi se je ne smemo plašiti«, ji je rekel. Še enkrat jo je dvignil v naročje, potem si je naložil vrečo s cvrte jagnjetino in kruhom čez ramo in se poslovil.

Nad sto kilometrov je moral peš. Stopal je čez gore, potoval skozi doline in soteske, ob potokih, ob prepadih, skozi pustinje.

»Alah s teboj«, so klicali mladci in mladenke za njim. »Alah z vami«, jim je odzdravljal. Prišel je na visoko goro in se ozrl nazaj.

Daleč na obzorju skozi sinjo kopreno ozračja je zagledal planine Prokletije, pod katerimi je bivala Anifa. Gausit se je razžalostil v svojem srcu, a zamahnil z roko. »Velik je tvoj svet, Alah! Jaz pa sem mislil, da ga je mogoče videti vsega z vrhov Prokletije. Alah s teboj, Anifa!«

Vpraševal je ljudi, kje je tisto mesto, odkoder se pride v Slovenijo. Možje so se spogledovali med seboj in so mu pokazali v sosednjo dolino. »Pojdi v tisto dolino in vprašaj, da ti pokažejo naprej!« Gausit je korakal. Mlado orjaško telo se je prožilo čez gore. Ozrl se je nazaj. Prokletije so zastirale druge planine, vse pokrite z brinjem in belimi kamni. »Velik je tvoj svet, Alah!«

Dospel je na postajo. Z začudenjem je strmel na voz, ki je bruhal iskre in saje v črno noč, ki se je razprostrla nad zemijo. Pokazali so mu vagon in mu rekli: »Vstopi! Kadar ti ukažejo: Izstopi — izstopi! Ko ti ukažejo: Vstopi — vstopi!« Gausit je pokimal z glavo, da razume. V dušo pa mu je legala tesnoba, a zamahnil je z roko.

Vozil se je dan in noč in vedno bolj se je čudil Gausit. Nikjer ni konca in kraja tega velikega sveta in čim bolj se voziš, tem bolj se odpira in širi pred teboj. Nikjer ni konca tega velikega sveta.

Ko je izstopil v velikem mestu in so roji ljudi begali mimo njega sem in tja, ko je videl visoke hiše, ki so visele v nebo in ogromno reko, ki se je valila čez ravnine, mu je postalo v srcu še bolj tesno, toda zopet je zamahnil z roko. »Da bi Anifa videla kolik je ta Alahov svet!«

In zopet se je vozil dan in noč. Ukazali so mu, naj izstopi. Ubogal je. S prekrižanimi nogami je sedel na kamnitem tlaku. Tuji ljudje, tuja govorica je bežala mimo njega. Pet ur je sedel tako in vedno bolj mislil na Anifo, na Prokletije, na ovce in na otroka, ki ga bo žena rodila to leto. Silno je sedaj vzljubil Anifo in vse bi dal, če bi se prikazala nekje med temi ljudmi. Zdelo se mu je, da so že dolgi tedni minuli, odkar je ni videl. Nekaj takega se mu je budilo v srcu kot takrat, ko so mu roparji ubili očeta, sivega orla s planine.

Vstal je, pristopil k človeku, pokazal s prstom čez ravnine in vprašal: »Slovenija?« Človek je odhitel mimo, ne da bi odgovoril. Gausit se je razsrdil užaljen v dno dušo. Srečal je prvega človeka v življenju, ki mu ni odgovoril. Nemogoče se mu je zdelo, da bi bil na svetu tak človek, ki bi ne odgovoril na prijazno vprašanje. Samo tisti, ki mu je Alah odvzel dar govora in ga blagoslovil s tem, da bi se lahko udal premišljevanju o njegovi modrosti, bi ne mogel odgovoriti.

Vozil se je še dan in noč in se pripeljal v Slovenijo. Gausitu se je razvedril obraz: »Hej momče, ti imaš belo kapo, ti si Arnavt, kaj? Od daleč se voziš, kaj«, je rekel človek, ki je sedel nasproti njega in mu nudil cigareto. Gausit ni razumel nobene besede, a videl je prijazni obraz, vzel ponujeno cigareto in si prižgal razveseljen.

Izgubile so se ravnine. Zagledal je gore na desni in levi. Čim dalje se je vozil, tem višje so bile. Ni rastlo brinje na njih, niti niso bile vsepovsod posejane z belimi kamni. Le šume so se razprostirale po njih in le tu in tam se je dvigala kaka samotna stolpasta skala. Vendar je Gausit gledal in gledal te gore in ni mogel skriti veselja. Sedaj se mu bežale oči na levo, sedaj na desno okno.

Naenkrat se je odprla dolina na široko pred njim. Za njo se je dvigalo do samega neba nekaj belega, ki se je sklepalo v dolge verige, ki je sijalo, se svetlikalo skozi sinja ozračja, gore same gore, v nebo so bežale te vitke gore, prav tako vitke kot Prokletije. V Gausitovem srcu se je zganilo. Sivi orel v njem je hotel razprostreti krila, izviti se je hotel iz srca in se uprl s krili v njegove stene, trdo srce je bilo sedaj kletka in nemogoče je bilo poleteti iz nje.

Tako se je Gausit pripeljal v Ljubljano.

(Nadaljevanje prih.)

so bili preganjani. Ljudstvo po tolikem trpljenju težko pričakuje priključitev k Jugoslaviji, ki je na pragu. V novi domovini bodo prebivalci Rihemberka s še večjim elanom doprinesli svoj delež k veliki graditvi srečne bodočnosti in boljšega življenja.

Tek čez drn in strn v Šempetru

V nedeljo popoldne je okrožni odbor ZDTV (Zveze društev telesne vzgoje) za Goriško priredil v Šempetru tek čez drn in strn za okraj Gorico in Miren. Tekma je privabila na Šempeterski trg lepo število gledalcev, ki so pokazali mnogo zanimanja za ta zdravi in koristni šport, ki se ga v vedno širšem obsegu oprijemajo pri nas ljudje, tako mladi kot starejši.

Tek se je vršil na progi 1500 m za moške in na progi 800 m za dekleta na suhem in dobrem terenu skozi vas, travnike, ob železniški progi, in po glavni cesti.

Rezultati so sledeči:

Moški nad 17 let starosti na progi 1500 m: 20 letni Maks Emil iz Bilj 7 točk; 19 letni Budal Slavko iz Prvačine 6 točk; 21 letni Nemec Albin iz Bilj 5 točk; 20 letni Ušaj Danilo iz Prvačine 4 točke; 19 letni Mrzek Ivan iz Gorice 3 točke; 20 letni Vuk Iztok iz Mirna 2 točki; 45 letni Rosmini Luigi iz Gorice 1 točko.

Mladinci pod 17 letom starosti pa v sledečem redu:

Batistič Franko iz Bilj, Martinuč Milan iz Bilj, Pavisi Luciano iz Gorice, Gurtner Oreste iz Gorice, Kulot Franc iz Gorice.

Mladinke: 1) Silič Metoda iz Bilj; 2) Vuk Lavra iz Mirna; 3) Grilanc Anica iz Mirna.

LETOŠNJA ZIMA

Če se spominjamo preteklih zim, ki so bile vse več ali manj mile, se nam bo letošnja zima zdela precej huda. Ne samo, da smo imeli večkrat po 5 do 10 stopinj pod ničlo tudi sneg nas je večkrat obiskal. Že smo mislili, da bo februar zapečatil zimsko dobo, pa smo imeli ta teden zopet hude snežne meteže. Pozno padli sneg ovira prva kmetijska dela na poljih; dovažanje sena je skoro nemogoče. Iz več krajev dobivamo poročila o snežnih plazovih, ki so napravili občutno škodo. Silno otežkočen je avtobusni promet. Korjere imajo velike zamude. Upamo, da je to zadnji val mraza in da bo že kmalu prišla pomlad.

Nove knjige

V podružnici Ljudske založbe v Gorici - Rooseveltov korzo 33, pritličje dobite sledeče knjige:

M. Dujmanova: *Ljudje na razpotju* . . . . L. 310.—
V. Kaverin: *Dva kapitana* I. in II. knjiga . „ 300.—
Prežihov Voranc: *Jamnica* . . . . . „ 400.—
M. Lovrak: *Tovarišija Petragrče* . . . . . „ 170.—
A. Brilli: *Izgubljeno kosilo* . . . . . „ 90.—
A. Gajdar: *Timur in njegova komanda* . . . „ 130.—
S. Kopilenko: *Sonce* . . „ 60.—
Nidič-Širok: *Pionirska slikanica* . . . . . „ 90.—
T. Seliškar: *Tovariši* . L. 240.—
A. S. Jakovljev: *Zgodbe iz mojega življenja* . „ 95.—
A. Kanonov: *Zgodbe Lenina* . . . . . „ 145.—
A. Ingolič: *Udarna brigada* . . . . . „ 155.—
N. Rakovskaja: *Deček iz Leningrada* (vezana) . „ 170.—
„ (broš.) . . „ 120.—
N. Ostrovski: *Rojeni v burji* . . . . . „ 300.—
— *Mlade Slovenije* . „ 340.—
A. Tolstoj: *Kruh* . . . „ 250.—
— *Sovražniku za hrbtom* . . . . . „ 195.—
Prežihov Voranc: *Požganica* . . . . . „ 350.—
M. Gorki: *Artamanovi* . „ 240.—
Prežihov Voranc: *Borba na tujih tleh* . . . . „ 270.—
Krklec - Brilli - Ravljen: *Pionirji zidarji* . . . „ 170.—
A. Pogoreljskij: *Črna kokoška* (vezana) . . . „ 75.—
„ (broširana) . . „ 30.—
F. Prešern: *Poezije* . . „ 225.—
J. V. Sergejev: *Nenavadni nebesni pojavi* . „ 30.—
Krajgher: *Novele* . . . „ 250.—
M. Bor: *Pesmi* . . . . „ 340.—
Čukovski: *Šuri Muri velikan* . . . . . „ 170.—
B. Jurca: *Pod bičem* (vezana) . . . . . „ 115.—
(broširana) . . . . . „ 55.—
A. Prekop Kulenovič: *Ženska enakopravnost* „ 124.—
J. V. Sergejev: *Znanost in praznoverje* . . . „ 30.—
B. A. Keller: *Kako je nastalo življenje na zemlji* . . . . . „ 35.—
G. K. Bulgarov: *Novi dom* . . . . . „ 85.—
M. I. Iljin: *S črnim po belim* . . . . . „ 70.—
M. Pirnik: *V nove zarje* „ 60.—
D. Švara: *Venec partizanskih pesmi* . . . „ 60.—
Iljin: *Kako je človek postal velikan* (vezan) . „ 150.—
„ (broš.) . „ 110.—
Tri sovjetske enodejanke „ 60.—
Čiopič: *Pionirji iz Tihega dola* . . . . . „ 85.—
N. Ostrovski: *Kako se je kalilo jeklo* . . . „ 260.—
Leonov: *Vdor* . . . . „ 85.—
Ribičič: *Udarniki* . . . „ 55.—
— *Ciciban čita* . . . „ 16.—
N. Mušek: *Tuberkoloza* „ 75.—
Petek Božo: *Letalsko modelarstvo* . . . . „ 210.—
Puškin: *Pesmi* . . . . „ 230.—
Gruden: *Pesnikovo srce* „ 190.—
R. Kovn-ator: *Leninova mati* . . . . . „ 20.—
R. Muser: *Vstal bo vihar* (vezana) . . . . . „ 195.—
K. Limonov: *Med jugoslovanskimi partizani* „ 80.—
Bajec Kalan: *Italijansko-slovenski slovar* . „ 400.—
Žene poslanci . . . . „ 12.—

Razdeljevanje sadnega drevja po znižanih cenah

Okrožno kmetijsko nadzorništvo v Gorici bo tudi letos — s prispevki, odločenimi od ZVU — razdeljevalo kmetovalcem najprikladnejše vrste sadnega drevja po znižanih cenah.

Z ozirom na to, da je število drevesc omejeno na razpoložljivo vsoto, naj se kmetovalci požurijo s predbeležbami še tekom meseca februarja.

Na razpolago so:

Hruške cepljene na divjake sledečih vrst: Coscia, Buon Cristiano William, (vrtolanke);

Hruške cepljene na kutino sledečih vrst: Trionfo de Vienne, Buona Luigia d'Avranches, Butirra Clairgeau, Curato, Passa Crassana;

Marelice vrst: Luiset, S. Ambrogio;

Jabolka cepljena na divjake vrst: Sevka, Renetta Champagne;

Dveletne divje črešnje;

Breskve vrst: Amsden, Alton, South Haven, Trionfo liscio, I. H. Hale;

Češplje vrste Susino comune;

Kaki vrst: Licopersicum, Kaki Mela.

Ob priliki predbeležbe se mora plačati na račun približno polovica celotnega zneska.

Predbeležbe se sprejemajo pri Okrožnem kmetijskem nadzorništvu v Gorici ulica Duca D'Aosta 55.

Razdeljevanje murvinih dreves

Da bi se čimbolj razširilo sajenje murvinih dreves, bo okrajšnje Kmetijsko nadzorništvo razdeljevalo med kmetovalce goriške pokrajine murvina drevesca vrste »Florio« po 30 lir kos.

Predbeležke se sprejemajo pri Okrožnem kmetijskem nadzorništvu v Gorici, ul. Duca D'Aosta štev. 55.

OBVESTILO

Okrožno kmetijsko nadzorništvo javlja, da je v teku razdeljevanje gotove količine semenskega ječmena. Prizadeti kmetovalci lahko dvignejo nakazilo za nabavo omenjenega ječmena pri pristojnih občinskih kmetijskih uradih.

Cena prodaje ječmena je določena na 38 lir za kg.

RAZGLAS

Ker se je pojavila v tej občini živinska kužna bolezen »afta«, so do nove odredbe ukinjeni vsi živinski sejmi.

—:—

Kakor je bilo že objavljeno, je zaradi pojava živinske kužne bolezni »afta« v nekem hlevu v ulici Giustiniani tisti kraj proglašen za okuženega. Prepovedan je dostop in prehod za vso parkljasto živino (govedo, ovce, koze in prašiče.) Ukinjeni so tudi živinski sejmi.

Da se nevarnost okuženja še bolj prepreči, je ustavljeno tudi poslovanje javne tehtnice v ulici Giustiniani za vozove s senom in vse vozove na govejo vprego. Zato naj se prizadeti poslužujejo tehtnice na senenem trgu (Piazza Bertolini).

Tečaj angleščine

Kakor je bilo v časopisju že javljeno, bodo dne 3. marca 1947 pričeli tečaji (za začetnike in izpopolnjevanje) angleškega jezika, ki jih vodi Okrožni urad za delo.

Vpisovanje se vrši pri Okrožnem uradu za delo v Gorici, ulica Crispi št. 9-I. in vpisnina znaša L. 500 za vsak tečaj.

Vsi mladinci so vabljeni na teoretični tečaj, ki se vrši vsak torek ob 7. uri zvečer v restavraciji Central, korzo Verdi.

IŠČEM

dobrega delavca — vinogradnika. Plača po dogovoru. Poizvedbe Savnik, Vrtojba.

Drobne novice

* Pred dnevi je bil izročen prometu velik železniški most pri Gabeli. Z gradnjo tega mosta je odstranjena velika zapreka v prometu med Bosno in Hercegovino ter Dalmacijo in Črnogoro. Most je dolg 130 m.

* Ribiška skupina oblastnega podjetja za globinski ribolov je v zadnjih dneh lovila okrog otoka Kornata. V dveh dneh je flotilja vlovila preko 5000 kg raznih rib.

* Zagrebška mladina se je obvezala, da bo poslala na progo Samac-Sarajevo 6000 mladincev in mladink.

* Dne 10. februarja je poteklo 110 let od smrti velikega ruskega pesnika Aleksandra Puškina. V Leningradu bodo odprli muzej v nekdanjem stanovanju Puškina. V času blokade Leningrada je bila ta hiša poškodovana vsled bombardiranja. Razstave, posvečene pesniku, je že obiskalo na stotisoče ljudi.

* Tovarniški odbor v Utekcu je poslal generalnemu konzulatu FLRJ v Bratislavi naslednjo brzojavko: „Nameščenci državne tovarne za steklo v Utekcu so se odločili, da bodo vsak drugi teden delali za dobavo Jugoslaviji, da bi tako dokazali zvesto zavezništvo bratskim jugoslovanskim narodom. Prosimo vas, da bi bili tolmač naše ljubezni do maršala Tita“.

* Holandsko časopisje se je v vrsti člankov spominjalo četrte obletnice zgodovinske bitke pri Stalingradu. „De Vaarbajd“ piše med drugim: „Osvoboditev naše države se je pričela pri Stalingradu. Stalinovo mesto je pokazalo primer junaštva, kot ga ni v zgodovini. Polni smo občutkov globoke hvaležnosti do sovjetskega ljudstva, katerega junaštvu se moramo zahvaliti za osvoboditev Holandske.

* Te dni se je pričela prva organizirana stavka avstralskih domačinov iz severnih pokrajin. Domačini, ki so zaposleni kot služinčad po hišah in državnih uradih, so imeli miting, na katerem so se odločili, da stopijo v stavko z zahtevo, da se povišajo mezde.

* Letos bodo odprli v Ruski SFSR veliko število muzejev. Zgodovinski muzej, ki ga letno obiskuje okrog 700.000 obiskovalcev, bo odprl številne nove oddelke. Za zidanje novega poslopja Darvinovega muzeja v Moskvi bo porabljenih 6 milijonov rubljev. Ta muzej bo imel okrog 60 dvoran s skupno površino 45.000 m².

* Letos je odrejenih preko 3 milijarde rubljev za vzdrževanje otroških domov v Sovjetski zvezi. V Sovjetski zvezi se nahaja 23.000 otroških domov, ki jih obiskuje preko en milijon otrok.

* Kakor poročajo iz Rima, so se uspešno končala trgovinska pogajanja med bolgarsko trgovinsko delegacijo in italijanskimi gospodarskimi krogi.

* Na razpravi proti bivšemu predsedniku „slovaške države“ dr. Josefu Tisu so bili prečitani razni dokumenti, iz katerih je razvidno, da je Tiso dal navodila za napoved vojne Veliki Britaniji in ZDA.

* Pri volitvah za občinski svet v Rio De Janeiru je komunistična partija dobila 103.304 glasov.

* Od 1. maja 1945 do danes je bilo v Veliki Britaniji 3855 stavk in izgubljeno 4,750.000 delovnih ur.

* V Nürnbergu so zaprli Pavla Schmidta, bivšega osebnega Hitlerjevega tolmača.

* Associated Press poroča, da bodo Združene države Amerike zgradile na Filipinih vojaške baze.

* V Harkovu je doslej obnovljenih 530 podjetij, ki so že začela obratovati. V tovarnah proizvajajo: stroje, traktorje, turbine, rudniške naprave, tkanine in obutev; vse to blago neprenehoma pošiljajo v vse kraje dežele. Tovarna dvokoles je izdelala okrog 50.000 koles. V mestu zopet deluje tramvajski promet in vodovod, obratovati je začela tudi električna centrala. Sedaj deluje tam 28 visokih šol in več desetin tehničnih visokih šol, ki jih poseča 40.000 študentov.

* Za 110. obletnico Puškinove smrti so se zbrali v klubu pisateljev v Moskvi znanstveniki, umetniki in literati. Na koncu sestanka je bil koncert moskovskih igralcev in recitatorjev.

* Zaradi premogovne krize bodo vsi angleški dnevni in večerni časopisi, kakor tudi tedniki, izhajali ponovno v vojnem formatu. Iz istega vzroka so občutno zmanjšali promet avtobusov v Londonu. Na električni železniški progi v južni Angliji je že ukinjenih okrog 60 vlakov.

* Iz Hamburga poročajo, da je bilo od novembra 1946 do februarja 1947 v nemških gozdovih posekanih preko 26.000 ton gradbenega lesa za izvoz v Anglijo. Pri sečnji in nakladanju je zaposlenih okrog 3000 angleških vojakov.

* Te dni je odgovarjal pred okrožnim ljudskim sodiščem v Sarajevu Franc Vidovič, rodom iz Vareša. Leta 1941 je zapustil svoje delo ter pristopil k ustašem. Obtožen je, da je sodelova! pri obešenju 56 rodoljubov. Sodišče je krvoloka Vidoviča obsodilo na smrt z obešenjem.

* Od 7. do 15. marca bo v Londonu prirejen festival češkoslovaškega filma. Festival se bo vršil v kinu New Gallery na Regent Street v osrčju Londona.

* Angleški dirigent in skladatelj Allan Bush biva že nekaj dni v Jugoslaviji kot gost Komiteja za kulturo in umetnost.

IZHAJA ENKRAT NA TEDEN — Urednik: J. KRISTIJAN BAVDAŽ
Za list odgovarja ALOJZ BUDIN — Uredništvo in uprava: Gorica, Korzo Roosevelt, 33/II. — Izdaja lista je odobrena od A. I. S.
Tisk KATOLIŠKE TISKARNE v Gorici — Najemnik: „Primorski dnevnik“

VIPAVSKA VINARSKA ZADRUGA
PODRUŽNICA V GORICI
ulica Sv. Gabrijela štev. 7
Ima v zalogi pristna domača vina — briška, vipavska in kraški teran.
Velika izbira vermuta, marsale in raznih likerjev.
Gostilničarji, trgovci — poslužujte se domače tvrdke!

BARVARNA
Kupuje po najvišjih cenah surove kože kun, lisic, jazbecov, mačk itd.

COMENSE
Vodja: LIANO ALDO
GORICA - Pred školijo, 7
KRZNA ZA OPREME IN OBŠIVE

KRZNARSTVO
Strojenje kož divjih živali
Prvovrstno barvanje usnjenih plaščev